

Hartelijk welkom op deze gemeenteavond. Deze avond is voorbereid door de kerkenraad, mijn naam is Hilko Hartog, ik ben de voorzitter en mag u door het programma leiden.

Ik zal u straks meer vertellen over de opzet en de indeling van de avond, maar eerst zal ds. Van Alphen de avond openen met gebed, een korte overdenking en we zingen een lied.

< Lied – gebed -overdenking >

Ik wil u wat meer vertellen over de opzet van deze avond. Even 1 stap terug: het lijkt al lang geleden, maar in 2024 zijn de Gereformeerde Kerk en de Hervormde Gemeente samengegaan. Het onderwerp over relaties, en meer specifiek het inzegenen van een huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht, hebben we bewust over het samengaan proces heen getild. We wilden daar de tijd voor nemen. Ten tijde van het samengaan was het inzegenen van een huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht wel mogelijk in de Gereformeerde Kerk en niet mogelijk in de Hervormde Gemeente. In de Maranathakerk was dat het resultaat van een gesprek hierover in de kerk. In de Dorpskerk was dat een uitgangspunt die feitelijk al heel lang bestond en in de jaren daarvoor was daar verder geen inhoudelijk gesprek over gevoerd. Bij het samengaan leek het de kerkenraad beter het gesprek te voeren als beide kerken echt samen zijn. In gezamenlijkheid konden we dan als 1 kerk, na open gesprekken, tot een conclusie komen. En dat proces begint dus nu. Voor de duidelijkheid: totdat er een nieuw besluit is genomen geldt dat in onze PKN Rhoon Gemeente inzegenen van een huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht nu niet mogelijk is.

Nog even qua procedure: de uiteindelijke beslissing wordt door de kerkenraad genomen, na de gemeente te hebben gehoord. Dit is kerkordelijk ook voorgeschreven. Voor de liefhebbers: ordinantie 5.4: ‘De kerkenraad kan – na beraad in de gemeente - besluiten dat ook andere levensverbintenissen van 2 personen als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht kunnen worden ingezegend.’ Het besluit vindt dus bijvoorbeeld niet plaats door een stemming onder gemeenteleden.

Als kerkenraad hebben wij ervoor gekozen om dit proces samen met u te bewandelen. Het is dus niet zo dat wij als kerkenraad al een besluit hebben genomen en dat nu bij u willen toetsen. Wij willen samen de stappen zetten en tot een besluit komen.

Er zullen vast mensen zijn die al een duidelijk standpunt hebben, maar veel mensen, en dat geldt ook voor kerkenraadsleden, vinden het lastig om een duidelijke mening over dit onderwerp te hebben. In dat kader hebben we ervoor gekozen om deze avond te beginnen met drie lezingen: door mw. Dijkstra en door onze beide predikanten. Lezingen die zijn bedoeld om kennis over te dragen en meer duiding te geven. Daarna willen wij samen het gesprek aangaan. We weten dat dit in een grote groep zoals we hier bijeen zijn best lastig is, vandaar dat wij ervoor hebben gekozen om in kleinere groepen uiteen te gaan. Ik zal u daar later meer over vertellen.

Voor nu wil ik eerst mw. Nynke Dijkstra vragen om naar voren te komen. Wij hebben Nynke gevraagd om ons in dit proces te begeleiden, zij heeft ook ervaring op dit gebied. Nynke kun jij je aan de gemeente voorstellen en wil je dan beginnen met jouw lezing, en daarna volgen de lezingen van ds. Coen van Alphen en ds. Anja van Geerenstein.

Lezing ds. Nynke Dijkstra

In gesprek over relaties en seksualiteit – wat zegt de Bijbel?

Als kerkenraad gingen we in gesprek over relaties, liefde en seksualiteit, waarbij ook de Bijbelteksten aan bod kwamen. Vooraf deelden en bespraken we de volgende overwegingen, die bij dit gesprek van belang zijn.

Toepassen vraagt om een vertaling

Een tekst uit de Bijbel vraagt altijd om een overwogen toepassing. De teksten komen al tot ons in een vertaling (en dus vragen we: wat staat er precies in het Hebreeuws en het Grieks, is het góed vertaald?) Vervolgens ‘vertalen’ we de betekenis van de tekst naar het hier en nu via drie vragen: wat staat er, wat betekent dat toen, wat betekent dat nu? Daarom zijn er preken in de kerk, die dat proces van vertalen ook doorlopen en doen we aan Bijbelstudie, persoonlijk of in een groep. Zo kan er in iedere tijd iets nieuws oplichten. Zo was slavernij eeuwenlang geaccepteerd, totdat er christenen opstonden die gingen pleiten voor de afschaffing van slavernij, met de Bijbel in de hand. De positie en rol van de vrouw is in de loop van de tijd ook ingrijpend veranderd. We zijn de Bijbel ook hier anders gaan lezen en toepassen. Er kunnen zich ook vraagstukken aandienen die niet zomaar op te lossen zijn met een beroep op de Bijbel, omdat ze nieuw zijn. In de Bijbel zelf vind je daar een voorbeeld van. In Handelingen 15 vragen de apostelen zich af: wat moeten we vragen van niet-Joden die in Jezus gaan geloven en de Heilige Geest ontvangen hebben? Moeten zij besneden worden? Deze voorbeelden laten zien dat er geen rechte lijn loopt tussen de tekst en de toepassing. We spreken daarom over het belang van de context: de context van de tekst zélf (in welk verband staat de tekst, wat staat ervóór, erna, wanneer speelt dit allemaal?), de context van de tijd waarin de Bijbel is ontstaan en de context van nu, van ons leven en de huidige samenleving.

Context van toen

Het Nieuwe Testament is ontstaan in de Grieks- Romeinse cultuur. Die cultuur kende een sterke hiërarchie. De man was het hoofd van het huis, van zijn vrouw, zijn bijvrouwen, zijn slaven en slavinnen, zijn kinderen. Hij heeft de macht en mag over hen beschikken, zij zijn *bezit*. Ook seksueel mag hij met hen doen wat hij wil, kan hij zijn gang gaan, okok met de mannen en jonge jongens. Vaak hadden deze mannen (bovenlaag van de bevolking) concubines. De eigen vrouw mocht niet overspelig zijn, want het moet wel duidelijk zijn van wie de kinderen zijn in verband met de erfenis. Alleen deze mannen hadden dus rechten, de rest was bezit. Hoe klinken teksten dan in die context? Als

Paulus zegt: de vrouw beschikt niet over haar lichaam, maar haar man – dan is dat vanzelfsprekend, niks nieuws, maar Paulus draait het ook om: de man beschikt niet over zijn lichaam, maar zijn vrouw. Dat is revolutionair (zie 1 Korinthiers 7: 3,4) Christenen kozen binnen de Grieks-Romeinse cultuur voor een ándere levensstijl, waarbij ‘broeders en zusters in Christus’ centraal staat. Ze aten samen aan één tafel, slaven en meesters, mannen en vrouwen. Paulus schrijft in Galaten 3:28 ‘In Christus is noch Jood, noch Griek, noch slaaf, noch vrije, noch vrouw’. Grenzen vallen weg. Wat voor ons vanzelfsprekend is: gelijkwaardigheid van alle mensen was dat toen helemaal niet. Daarnaast was er ook seksualiteit in de tempels van de Griekse en Romeinse goden, die zelf ook bepaald geen monogaam leven hadden in de verhalen. ‘In liefde trouw zijn in een monogame relatie’ was geen uitgangspunt in die tijd.

De context van nu:

De gelijkwaardigheid tussen mannen en vrouwen ligt al in het Nieuwe Testament besloten (in de geciteerde teksten, maar ook in de manier waarop Jezus met vrouwen om gaat), maar is in de eeuwen daarna nog lang niet vanzelfsprekend. In onze tijd gaan we daarvan uit, maar ook nu nog zijn er in grote delen van de wereld en ook in ons eigen land verschillen in positie. Zo krijgen veel vrouwen nog steeds minder betaald dan hun mannelijke collega’s voor hetzelfde werk. De positie van de vrouw in de kerk is pas recent ingrijpend veranderd: de vrouw in het ambt is van de vorige eeuw. De norm is inmiddels wel: mensen zijn gelijkwaardig, want allemaal geschapen naar Gods beeld.

Als het gaat om homoseksualiteit is het van belang om te beseffen dat pas sinds de 19de eeuw het besef is gegroeid is dat homoseksualiteit geen afwijkend gedrag is, maar een geaardheid, iets wat hoort bij iemands identiteit. Dat idee is dus relatief nieuw. In de eeuwen daarvoor werd homoseksualiteit gezien als een afwijkend of ziek gedrag, een perverse zonde, ongeordend. Dat leidde tot buitensluiting, tot strafbaarheid (soms zelfs de doodstraf) en zelfs tot vormen van vervolging.

In onze samenleving is de laatste decennia groeiend aandacht voor een grote diversiteit op het spectrum van seksualiteit. We kennen allemaal de letters: LHBTIQ+ Die groeiende aandacht voor diversiteit levert ook nieuwe onderscheidingen op, bijvoorbeeld die tussen je biologische identiteit en gender. Genderidentiteit is hoe je jezelf beschouwt, voelt, ervaart.

Mensen kunnen vrouw zijn of man en zichzelf ook zo beleven: aangetrokken tot het andere geslacht. Mensen kunnen biseksueel zijn: zich tot beide geslachten aangetrokken voelen. Dan kennen we ook mensen die zoals we dan zeggen ‘in een verkeerd lichaam geboren zijn’: hun biologische sekse matcht niet met hun gender. Ze heten ‘transgender’. ‘Non binair’ is iemand die zich noch als man noch als vrouw identificeert. ‘Queer’ is een relatief nieuwe term, die aanduidt dat mensen zich niet thuis voelen in de bestaande hokjes, de nadruk ligt voor hen niet op hun biologische sekse. Ze leggen de nadruk op tot wie ze zich aangetrokken voelen (als mens) en niet op hun biologische identiteit.

Psychologen en psychiaters ontdekken dat het verschil 'man' - 'vrouw' ook niet absoluut is. Er is een spectrum, waarbij er bijvoorbeeld mannen zijn die zich ook wel eens aangetrokken voelen tot andere mannen, zonder dat ze zichzelf als 'homo' zien. Kortom: er is variëteit. Dat zit in de LHBTIQ+ begrip en dat is waar we als kerkmensen ook mee te maken hebben, we staan niet los van onze omringende wereld, hierin het westen.

Intussen groeien er de laatste jaren ook tegenbewegingen. Allereerst al als reactie op de seksuele revolutie. De vrijheid die toen gevierd werd (alles kan en mag) blijkt voor veel vrouwen niet echt goed uit te pakken. Feministes constateren dat vrouwen vaak de dupe werden: als je seks weigert ben je preuts en niet bevrijd. De #MeToo beweging laat zien dat grensoverschrijdend gedrag veel voorkomt en schade aanricht. Er komen ook reacties vanuit een meer conservatieve hoek, die al die aandacht voor diversiteit te 'woke' vinden en terug willen naar oude waarden en rolpatronen tussen mannen en vrouwen. Andrew Tate en in Amerika Charley Kirk verdedigen traditionele rolpatronen, waarbij de vrouw ondergeschikt is en thuis hoort. 'Tradwifes' (traditionele echtgenotes) kiezen er voor om zonder baan te zorgen voor de kinderen (overigens is dat in onze huidige maatschappij vooral weggelegd voor rijkere mensen). Homo's krijgen in deze laatste ontwikkelingen geen ruimte en worden opnieuw geweerd of buitengesloten, er is dan ook groeiende onveiligheid.

De geschiedenis van de kerk

De uitsluiting en discriminatie van homo's hoort ook bij de geschiedenis van de kerk. Homo's werden gezien als ziek, gevaarlijk of zondig en slecht, zelfs demonisch belast. De pijn en angst die dat oplevert, maakt dat mensen niet tevoorschijn durven komen. 'Uit de kast' komen is gevaarlijk. De verhalen liegen er niet om. Bovendien is er op grote schaal sprake (geweest) van seksueel misbruik in de kerk. Een enorme schande, die de kerk in een kwaad daglicht stelt.

Je eigen geschiedenis

Tenslotte hebben we ook allemaal onze persoonlijke geschiedenis en ervaringen met relaties en seksualiteit. Wat kreeg je van huis uit mee? Hoe heb je de bijbel leren lezen? Hoe leef je zelf in relaties, met je eigen verlangen naar liefde, erotiek en seks? Het gaat in dit alles om wie wij zijn en zijn geworden, hoe we liefhebben, hoe we omgaan onze verlangens. Dat raakt je, het zit dicht op je huid. Dan is het belangrijk om elkaar vast te houden, goed naar elkaar te luisteren en zorgvuldig te spreken. Laten we ruimte te maken voor verschillende ervaringen, invalshoeken en meningen. Het kan zijn dat we het niet eens worden met elkaar. Dat neemt onze verbondenheid met elkaar niet weg, we vormen een gemeenschap in Christus, die ons roept en samenbindt.

De Bijbelteksten

Als we vervolgens gaan kijken naar wat de Bijbel zegt over relaties, huwelijk, seksualiteit en homoseksualiteit is het belangrijk bovenstaande in gedachten te houden. Onze start

is niet 'neutraal', we kennen een lange geschiedenis van bijbeluitleg, van omgaan met de context, van zoeken naar wegen in de tijd.

Meer weten over de geschiedenis van relaties, huwelijk en seksualiteit? De podcast 'De ongelooflijke geschiedenis' deel 3 biedt uitgebreide informatie, met Stefan Paas en Beatrice de Graaf.

[Luister De Ongelooflijke Geschiedenis | met David Boogerd - EO](#)

Ds. Nynke Dijkstra.

Lezing ds. Coen van Alphen

LHBT-ers en de kerk

Dit artikel is gebaseerd op de presentatie tijdens de gemeenteavond op 24 maart 2026.

Een paar inleidende overwegingen

In dit artikel deel ik iets van mijn zoeken naar hoe we als kerk kunnen omgaan met vragen rondom homoseksualiteit en LHBT+. Al jaren houdt deze vraag me bezig. Goede vrienden van mij zijn homo of lesbisch én ze zijn christen. Voor velen is dat geen vanzelfsprekende combinatie. Van dichtbij maak ik iets mee van hun zoektocht, die soms ook een worsteling is. Niet alleen in mijn vriendenkring, ook binnen de christelijke gemeente zijn er broeders en zusters die homo, lesbisch of queer zijn. Als predikant, eerst in Numansdorp en nu in Rhooen, heb ik me van tijd tot tijd verdiept in dit thema.

Bij de bezinning op dit onderwerp in Rhooen hebben we het bewust breder getrokken naar het thema 'Relaties'. Onderwerpen als huwelijk, samenwonen, echtscheiding en single-zijn hangen met elkaar samen. We zijn allemaal mensen met geest, ziel én lichaam. Geschapen om samen mens te zijn. In de kerk gaat het vaak over de geest en de ziel, maar het lichaam mag ook aandacht krijgen. Deze onderwerpen kwamen al in de orde in de preken-serie. Het heeft overigens iets ongemakkelijks om zoveel aandacht te geven aan deze ene kwestie, die een specifieke groep mensen betreft.

In de kerk gaan we niet altijd goed om met mensen die 'anders' zijn. Ik herinner me een christelijke conferentie waar door de Engelse gastspreker intens en uitgebreid gebeden werd voor huwelijken. Met goede intentie ongetwijfeld, maar pijnlijk voor mensen die op dat moment ervoeren dat zij daar buiten stonden. Gelukkig greep de vertaler in en voegde hij er een gebed aan toe voor allen die juist worstelden met vragen van echtscheiding of alleen-zijn. Bij de spreker voelde je vooral de hoge richtlijn, bij de vertaler ook de barmhartigheid met állen. Ook homo's, lesbiennes en queer personen ervaren vaak ze dat aan de rand van de geloofsgemeenschap staan.

Ik ben er van overtuigd dat de gebroken wereld waarin we leven doorwerkt in ons menszijn en onze relaties, zelfs in het gelukkigste huwelijk. We zijn 'maar' mensen. We

hebben onze beperkingen en soms schieten we tekort naar God en elkaar. Of je nu getrouwd/gescheiden/single/weduwe bent, of je nu homo of hetero bent, we ontkomen niet aan de gebrokenheid. Daarom hoeven we het huwelijk, hoe mooi ook, niet te idealiseren. Maar net zo waar als die gebrokenheid is, dat we allen mogen leven van Gods liefde en genade. En dat die genade helend is.

In de kerk houden we het huwelijk terecht hoog. Wat ik zie, is dat in veel kerken echtscheiding en ongehuwd samenwonen inmiddels als feit worden geaccepteerd (en gedoogd). Dat heeft ook iets goeds: er is besef van onvolkomenheid én er is ook weet van barmhartigheid. Zou dat er niet zijn, zouden we ons afzonderen van de samenleving én van concrete mensen, en dat lijkt me niet goed. Wel valt dan op dat de LHBT-vragen nog altijd wél als moeilijk en problematisch beschouwd worden. Je kunt je afvragen hoe consequent dat is. Deze kwestie zuigt veel aandacht naar zich toe in de kerken. Terwijl er ook veel andere belangrijke vragen zijn voor de kerk van nu (bijvoorbeeld over klimaat).

In de samenleving (hoewel niet overal) is homoseksualiteit inmiddels breed aanvaard. In de kerk is dat anders, en dat kan behoorlijk schuren. Dat hoor ik van personen die homo, lesbisch of queer zijn om mij heen. Dat zie je ook in verschillende documentaires op NPO of YouTube. Het ongemak in de kerk van vandaag wortelt in de geschiedenis van de kerk en in de bijbel, die deze geschiedenis heeft gekleurd. Het is pijnlijk dat deze groep mensen door de geschiedenis heen en ook nu nog te maken zo vaak heeft gehad met afwijzing en veroordeling.

Veel christenen zouden willen dat het anders was. Zij gunnen van hun homoseksuele broeder of zuster van harte een relatie, maar worstelen met de vraag: 'Mag het wel? De bijbel zegt toch...?'

Wat zegt de Bijbel? En hoe moet je die lezen?

Dit is een goede vraag. Het geeft aan dat we ons willen laten leiden door de Bijbel, die we Gods Woord noemen. Daarmee drukken we uit dat we geloven dat God de Heer gesproken heeft en nog spreekt. En dat we willen leven volgens zijn richtlijnen, en in zijn liefde. Het is uiteraard heel belangrijk dat we de Bijbel dan ook op een goede manier lezen. Staat er wat we denken (of altijd dachten) dat er staat? En lezen we dat wel op de goede manier? Die vraag moeten we durven stellen, anders blijven we gemakkelijk (en gemakzuchtig) hangen in 'zo ging het toch altijd'. Wat we gewend zijn, of ooit geleerd hebben, is niet automatisch ook het juiste.

Wil je de Bijbel begrijpen, dan moet je rekening houden met vertaling, exegese (uitleg) en hermeneutiek (de kunst van het 'verstaan'). Context is daarbij een belangrijk begrip: waar komt een bepaalde bijbelse uitspraak vandaan, en hoe moet die in zijn oorspronkelijke context begrepen worden? Daarna komt pas de vraag van de toepassing: wat heeft het ons te zeggen?

'De Bijbel is een oosters boek', zei mijn voorganger in Rhon ds J. Brokken vaak.

Daarmee bedoelde hij vermoed ik: denk niet te snel dat je de Bijbel begrijpt, want die is

gevormd in een totaal andere cultuur dan de onze. De samenlevingen van toen zagen er anders uit dan nu. De maatschappij was patriarchaal en sterk hiërarchisch ingericht. Mannen hadden de leiding in de familie, vrouwen hadden over het algemeen weinig te vertellen. Het denken over seksualiteit, huwelijk, familie en echtscheiding heeft zich voortdurend ontwikkeld, ook al in bijbelse tijden. Wil je hierin verder verdiepen, luister dan bijvoorbeeld de podcast 'De ongelooflijke geschiedenis #3: Seks.'. Of lees het boek *Betoverd door begeerte* van Daniël de Waele.)

Om deze reden moet je voorzichtig zijn met 'algemene' richtlijnen. Ja, God heeft man en vrouw aan elkaar gegeven, lezen we in Genesis 2, maar de manier waarop die relatie wordt ingevuld, verschilt per periode en context. Ook binnen de Bijbel is er al verschil: zo was in de tijd van de aartsvaders polygamie geaccepteerd, maar in het Nieuwe Testament zegt Paulus heel duidelijk dat een man maar één vrouw mag hebben.

Bij mijn bezinning op de bijbelteksten laat ik me voornamelijk leiden door het boek 'The moral vision of the New Testament' van Richard B. Hays. Hays is een gezaghebbende professor Nieuwe Testament. Hij geeft een zeer zorgvuldige analyse van de betreffende teksten.

Zegt de Bijbel iets over homoseksualiteit?

Wat zegt de Bijbel over homoseksualiteit/lhbt+? Dat hangt er vanaf wat je met homoseksualiteit bedoelt. Wij weten inmiddels dat homoseksualiteit een geaardheid, gerichtheid of identiteit is, welk woord je daar ook voor gebruikt. Dat besef kent de Bijbel niet. Al helemaal niet gaat het in de bijbel over gelijkwaardige relaties van liefde en trouw tussen mensen van hetzelfde geslacht, zoals wij die kennen. Dit is een belangrijk inzicht bij de interpretatie van de Bijbelteksten in kwestie. Voor mij zelfs het belangrijkste.

Allereerst constateert Hays dat er slechts een handvol teksten in de Bijbel gaan over dit onderwerp. Dat staat in geen verhouding tot wat de bijbel te zeggen heeft over bijvoorbeeld rijkdom en armoede. Gek genoeg hebben we het daar in de kerk veel minder over, terwijl rijkdom in het Nieuwe Testament vaak wordt geproblematiseerd, zeker door Jezus zelf. De vaak aangehaalde tekst uit Genesis 19 over de mannen van Sodom wordt door bijbelwetenschappers als niet relevant beschouwd voor dit onderwerp: dat gaat over een massa-verkrachting en schending van gastvrijheid. In Leviticus 18:22 en 20:13 wordt seks tussen mannen afgewezen en staat er een ernstige straf op. Dit verbod staat in een serie van allerlei gruwelijke daden en vormen van ontucht. Ze hebben betrekking op de reinheid van het volk die bewaakt moet worden. Hoe duidelijk deze teksten ook zijn in hun afwijzing, je kunt je wel afvragen waarom we sommige van deze voorschriften zo zwaar nemen en andere helemaal niet meer.

In het Nieuwe Testament gaat het in teksten als 1 Korintiërs 6:9-10 over 'mannen die zich prostitueren' (andere vertaling: 'schandknappen'), of 'die andere mannen misbruiken'. Deze handelwijze wordt afgewezen, net als die van 'geldwolven, lasteraars, uitbuiters'... zaken die overduidelijk verkeerd zijn. Met die mensen mag je als christen zelfs niet

omgaan, zegt Paulus. In Romeinen 1 gaat het over mannen en vrouwen 'die de natuurlijke omgang hebben verruild voor een tegennatuurlijke'. Van deze zelfde personen wordt vervolgens gezegd: ze zijn door en door onrechtvaardig en boosaardig, hebzuchtig en slecht... en dat gaat nog even verder. Het zijn teksten die zo scherp zijn dat je er van schrikt. Het is de vraag of Paulus hier concrete personen op het oog heeft of spreekt over de algemene slechtheid van mensen. In elk geval maakt dit portret van in- en in-slechte en verdorven mensen voor mij heel duidelijk dat het hier niet eens kán gaan over mensen die homoseksueel zijn.

Dat de Bijbel in deze teksten dus niet spreekt over seksuele identiteit of gerichtheid, en al helemaal niet over een relatie in liefde en trouw, is voor mij het belangrijkste inzicht dat ik heb opgedaan. Dit betekent wat mij betreft dat we dus niet precies weten wat de Bijbel daar van vindt. Ik bedoel niet te zeggen dat Paulus dat dus allemaal prima zou vinden, maar wel dat dit veld buiten het zicht van de bijbelschrijvers ligt. Daarmee wordt het een kwestie zoals ook de visie op slavernij, of het houden van Joodse spijswetten, of de verhoudingen van mannen en vrouwen: zaken waarop de blik in de loop van de geschiedenis veranderd is, omdat ook de omstandigheden veranderden. Omdat we als kerk door de tijd heen tot andere inzichten kwamen.

We weten dus niet precies hoe we vanuit de Bijbel tegen homoseksualiteit moeten aankijken. Dat geldt zeker voor meer recente ontwikkelingen zoals het besef van gender. Dat moet ons bescheiden maken. Ook geeft dit niet-weten ruimte voor verschil in opvatting. Het is dan ook een feit dat christenen hierover verschillend denken. Ik kan begrijpen dat sommigen toch blijven staan bij het huwelijk alleen voor man en vrouw. Ik kan ook begrijpen dat anderen wel een stap verder gaan en ruimte willen maken voor relaties tussen mensen hetzelfde geslacht. Volgens mij is het niet nodig om elkaar te verketteren, maar kunnen we ruimte geven aan verschillende opvattingen.

Om de Bijbel te laten spreken, kun je ook andere Bijbelteksten meewegen. Bijvoorbeeld Genesis 2:18 *'De HEER God zei: Het is niet goed dat de mens alleen is, Ik zal een helper voor hem maken die bij hem past'*. Het gaat in Genesis om man en vrouw, maar je zou ook kunnen lezen: mens en mens. Als je erkent dat elk mens is aangelegd op relatie en liefde, zou je dan ook ruimte geven voor mensen van hetzelfde geslacht?

Een andere krachtige tekst is Galaten 3: 28: *'Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Jezus Christus'*. Hier zegt Paulus iets revolutionairs. Bestaande vaste indelingen en patronen worden doorbroken door het verrassende inzicht dat we in de gemeente van Christus gelijk zijn voor God. Het is de vraag of we de radicale potentie van deze tekst voldoende beseffen en ruimte geven. Misschien zou je het onderscheid homo of hetero in hetzelfde rijtje kunnen plaatsen.

Conclusie: ruimte geven

Het feit dat er verschillende gevolgtrekkingen mogelijk zijn en ook gemaakt worden, betekent mijns inziens dat we in de christelijke gemeente ruimte aan elkaar moeten

geven. Ruimte om op verschillende manieren te denken. Ruimte voor mensen die homo, lesbisch of queer zijn om op hun eigen manier hun gang met God en met de Bijbel te beleven. Het is belangrijk om te beseffen dat dit ook binnen deze groep op verschillende wijze wordt beleefd. Er zijn mensen die homo en christen zijn, en menen dat voor hun een celibataire leefwijze de goede weg is. Er zijn ook mensen die graag een relatie zouden willen of dankbaar zijn met de relatie die ze hebben. Anderen zitten nog midden in hun eigen zoektocht. Misschien niet eens zoveel anders dan bij mensen die heteroseksueel zijn. Ruimte geven betekent overigens helemaal niet dat ‘alles dan maar mag’, zoals wel eens te snel wordt gezegd. Een belangrijke bijbelse waarde (één van de Tien Woorden zelfs) binnen relaties is trouw en toewijding aan elkaar – en dat geldt voor iedereen.

Persoonlijk zou ik graag willen dat we in de christelijke gemeente deze ruimte aan elkaar bieden. Dat we een gastvrije en veilige plek zijn voor homo’s en hetero’s, met respect voor verschillende opvattingen en de verschillende keuzes die mensen maken. Gelukkig is er ook al veel ruimte in onze gemeente. Een vervolgvraag, waarop we nog een antwoord zoeken, is of dit betekent dat we relaties tussen mensen ook gaan zegenen in de kerk. Op dit moment zijn we nog volop in gesprek.

Tenslotte

Ik begon met het besef van gebrokenheid die ook in onze relaties doorwerkt. Hopelijk is er net zo’n sterk of nog sterker besef dat wij allen leven van Gods genade. Ik hoop en bid dat dit tot een houding van ruimte, openheid, meeleven en barmhartigheid met elkaar leidt. Ik hoop dat de kerk, zoals Paus Franciscus zo mooi heeft gezegd, in onze tijd een ‘veldhospitaal van barmhartigheid’ zal zijn. Er is geen enkele reden om op andere mensen neer te kijken, maar er is vanuit de liefde van God juist alle reden om mensen te omarmen, wie zij ook zijn.

Een oud inzicht dat de kerk door de eeuwen heen geholpen heeft om bij elkaar te blijven, is dit: laten we eenheid zoeken in hoofdzaken, verscheidenheid in bijzaken, liefde in beide. Ik sluit af met een uitspraak van dichter W.H. Auden: ‘Love your crooked neighbour with your crooked heart’ (Auden). ‘Heb je neergebogen naaste lief met je neergebogen hart.’

Literatuur:

Joël Boertjens, *#Hoe dan? Gids voor een veilig gesprek over kerk, geloof en LHBT+*

Ad de Bruyne, *Verbonden voor het leven. Een theologisch-ethisch voorstel rond homoseksualiteit en seksuele diversiteit*

Richard B. Hays, *The Moral Vision of the New Testament*

Ds. Coen van Alphen

lezing ds. Anja van Geerenstein

Met respect met en over elkaar spreken |

Ik las vorige week een artikel in de krant waar ik van schrok. Een man stond terecht omdat hij geschoten had op zijn buurman, zijn buurjongen en ook het buurmeisje had geraakt. Er was al langer wrijving tussen de burens, maar de directe aanleiding waarom hij zijn wapen pakte, was dat de buurjongen hem een homo noemde. Blijkbaar is homo een scheldwoord en wel zo'n erg scheldwoord dat je dan gepaste maatregelen moet nemen. Het is een extreem voorbeeld en zo extreem zijn wij niet. Maar hoe vaak maken wij ondoordachte opmerkingen? Worden er homo-onvriendelijke of seksistische grappen gemaakt? Ik hoop natuurlijk dat wij dat niet doen, maar als iemand in onze omgeving dat doet, op het werk, op school, in de familie laten we het dan gaan, hebben we het misschien niet eens echt door, of zeggen we er iets van?

We willen een veilige kerk zijn, daar hoort ook bij dat je met respect over en met elkaar praat. En dan maakt het niet uit wat je geaardheid, gender, kleur, leeftijd of waar we ook maar in verschillen niet uit. Taal is belangrijk, dat brengt mij bij het volgende. Ik had het net over homo, maar ik denk dan aan mannen die zich tot mannen aangetrokken voelen, maar er zijn ook lesbische vrouwen, biseksuele mensen en nog meer. LHBTIQA+ is een mond vol en sommige mensen vragen zich af hoeveel letters er nog komen en raken daardoor geïrriteerd. Queer vindt een deel van de mensen die dan queer zouden zijn niet prettig als je dat al heteroseksueel zomaar gebruikt. Zoals Joe Jackson zong "So don't call me a faggot, not unless you are a friend" (Noem mij geen flikker, tenzij je een vriend bent). Regenbooggemeenschap kwam ik ook al tegen, maar voor mij is de regenboog ook een natuurverschijnsel en het teken van het verbond dat God met Noach sloot. Ik houd het voor vanavond dan toch maar bij LHBTI+.

Wij zijn allemaal mensen die leven voor Gods aangezicht. Het gesprek over relaties, het gesprek tussen LHBTI+ en hetero zou vooral een gesprek over ons mens-zijn moeten zijn. Daarbij is elkaar proberen te begrijpen in onderlinge verbondenheid met Christus belangrijker dan de geaardheid. Als we elkaar als geliefde kinderen van God willen zien, dan zullen we elkaar moeten zoeken en ontmoeten, elkaar open vragen durven stellen om elkaar beter te begrijpen. Zeker als we samen als kerk Jezus Christus liefhebben. Het gaat dan ook om respect hebben voor elkaars standpunt. Het is een illusie om te denken dat we na dit traject allemaal hetzelfde zullen denken. Waarbij er ook binnen de christelijke LHBTI+ gemeenschap verschillend gedacht wordt over relaties.

Nynke heeft al iets gezegd over de context van de Bijbelteksten, dat ga ik niet allemaal herhalen. Wel hoe ik daarnaar kijk. Opvallend is dat het voor Jezus geen issue lijkt te zijn

geweest. Hij zegt helemaal niets over homo of biseksualiteit. De andere Bijbelteksten die daarover gaan, gaan over andere dingen dan liefdevolle relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht. De woorden homo- en heteroseksualiteit, het hele concept van seksualiteit is pas in de 19^e eeuw ontstaan. Daarmee spreekt de Bijbel over geaardheid zoals wij dat doen, spreekt niet over seksualiteit zoals wij dat doen. De hedendaagse vragen over seksualiteit zijn nieuwe vragen en de Bijbel zwijgt daarover. Wij kunnen daarom niet weten hoe God denkt over LHBTI+ en moeten daarom zelf ons standpunt bepalen. Ja dat kan oncomfortabel voelen, dan moet je misschien uit je comfortzone stappen. Maar als wij niet weten hoe God daarover denkt dan kunnen wij ons twee kanten op vergissen.

God vindt dat LHBTI+ gewoon een onderdeel van de schepping is en Hij vraagt zich af waarom wij daar zo'n punt van maken. Wij vergissen ons als wij LHBTI+ dan afwijzen en kunnen mensen daar blijvend mee beschadigen.

Maar het kan ook zijn dat God LHBTI+ niet bedoeld heeft en wij mensen in liefde aanvaarden hoe zij zijn en ja dan hebben we ons vergist, maar dan kies ik ervoor om me in liefde te vergissen. God is een bron van liefde, Zijn wil is geen onbegrepen willekeur, maar gaat altijd over recht doen, rechtvaardigheid, opkomen voor de zwakkeren.

Wat de Bijbel wel duidelijk maakt, is dat wij in relaties trouw moeten zijn aan elkaar. De Bijbel ziet het huwelijk als een afspiegeling van het verbond tussen God en Zijn mensen, tussen Jezus en Zijn kerk en daarom worden wij opgeroepen trouw te zijn aan elkaar binnen een relatie. Trouw-zijn ongeacht je gender, seksuele geaardheid of wat ook maar. Dat raakt ons allemaal.

Uiteindelijk gaat het erom om in alles God lief te hebben. En dat gaat ook via de naaste, daarom is het belangrijk om elkaar in liefde vast te houden, ook als wij het niet met elkaar eens zijn.

Ds. Anja van Geerenstein

Dan willen wij nu in kleinere groepen uiteen gaan om hier verder over te spreken. Ik stel voor dat we acht groepen maken. Elke groep heeft een gespreksleider en een notulist vanuit de kerkenraad. De notulist zal informatie ophalen over wat er wordt gezegd, maar u zal niet letterlijk worden geciteerd. Wij hopen dat eenieder zich vrij voelt om actief mee te praten. Dat houdt ook in dat er ruimte voor iedereen moet zijn en dat we elkaar ook die ruimte moeten geven. Het is een gesprek waarin u zich vrij moet voelen om twijfels of

gedachten te uiten en waar we naar elkaar luisteren. Op het scherm ziet u de groep nummers met de bijbehorende gesprekleiders. Nathan wil jij door de zaal heen lopen en ieder een nummer geven zodat men weet in welke groep men hoort. En we gaan ons wat verspreiden door de zaal.

<gespreksgroepen 25 minuten>

Hoe nu verder? Allereerst zullen wij de lezingen van Nynke en de beide predikanten op de website zetten en een link in de kerkapp plaatsen. Mensen die er vanavond niet bij konden zijn kunnen de stukken dan ook doornemen.

Verder zullen wij bij de notulisten de info ophalen en een weergave maken van hetgeen in de groepen is besproken. Dit zullen wij delen in de kerkapp en in het kerkblad, dus niet openbaar op de website.

Als u hierover nog wilt doorpraten of als dit onderwerp u persoonlijk raakt, neemt u dan vooral contact op met 1 van de predikanten of met de ouderlingen.

Als kerkenraad zullen wij samen met Nynke deze avond evalueren en besluiten welke volgende stap wij nemen. Het ligt voor de hand dat er in het najaar nog een tweede gemeenteavond over dit onderwerp komt, waarbij de kerkenraad hopelijk een concept voorstel aan u zal voorleggen. Eind dit jaar kan de kerkenraad allicht dan een definitief besluit nemen.

Heeft u nog vragen over de procedure?

Dan zal ds. Van Geerenstein deze avond besluiten met gebed en we zingen een lied.